

II. Guilhelmi Musgrave Regiæ Societatis Socii, de
 Britannia quondam pæne Insula, DISSE-
 RTATIO.

CUM *Belgium* nostrum a *Britannico* adluitur O-
 ceano, illo latere *Insulæ* hujus triquetræ, quod est
 ex adverso *Galliæ*; visum mihi fuit, priusquam id de-
 scribere conarer, antiquam & diu agitatam movere quæ-
 stionem, de *Britannia* cum *Gallia* conjunctione, &, an
 revera unquam esset, exquirere.

PRIMUM igitur, posita *Chersoneso Britannica*,
 utrum exedi potuerit: Deinde, utrum exesa fuerit, edif-
 feram.

DE priori propterea dicendum, quod a docto &
 magni nominis Viro, *Vossiorum* altero, strenue negatum
 fit, unquam, ubi hodie Fretum est, fuisse *Chersonesum*:
 & quidem ideo negatum, quoniam, illo sentiente, nihil
 ei deterendæ dividendæque par inveniatur. Ut *Tapro-*
banam (*Insulam Ceylon*) a vicina continente non avelli
 probet Vir Clariss. [Otio (a), inquit, abundant, qui istius-
 modi *Ægyptiorum* fabellis, jam millies productis, totiesq; reco-
 ctis, aurem commodant. Quam constans & tenoris sui ob-
 servans sit rerum natura, patet e *Bosporis*, omnibusque omni-
 um terrarum Fretis. Iis cum præcipue *Marium* & ipsius
Oceani vis semper incubuerit, eadem tamen ubique a tot an-
 norum millibus & ab ipso, ut verissimile est, rerum exordio,
 servaret intervalla. Currant licet, ac recurrant *Undæ*, al-
 latrent undequaque *Fluctus*, fortius est *Elementum* quod re-

(a) In Notis ad Melam.

sistit, quam quod oppugnat. Exesi Scopuli, ac vasta maris antra, satis ubique ostendunt, quantum Oceani impetus lapsu seculorum possit efficere: verum hæc ipsa quoque, quid non possit efficere Oceanus, multo clarius ostendunt.]

Hæc Isaacus.

UT disputationem ea de re ingrediar, Vir hic Clariss. Naturæ, nec qua agit illa nec qua patitur, statum ac conditionem, ex omni parte sic, ut est revera, animo satis advertisse videtur. Cum non de *Taprobana* solum Freto commentatur, sed de Fretis in universum, & quidem Argumento a constante & tenoris sui observante rerum natura accepto, videamus quam hæc cum Oceanis & Freto nostris conveniant, & in iis quam constanter agat Natura.

OCEANI *Britannici*, prout nunc dierum est, cum latitudo tum profunditas investiganda, ut ex iis de prisco seu Freto, sive Sinu, possimus sententiam ferre. Ut autem eas comperiamus, adeunda est Tabula *Halleitana*, sui generis omnium accuratissima, ex jussu Regis *Guilhelmi* ejus nominis Tertii constructa. Ea docemur, in Oceano *Britannico*, ubi Terrarum hiatus, hac illac amplissimus est, a veterum *Ocrino* (*Lizard-Point*) ad Insulam ei oppositam *Ushant*, unum esse gradum cum semisse, id est Leucas quasi triginta, sive milliaria 90. Hinc Oceanus se in oriente parum adducit, at multo magis ubi Promontorium in eum procurrit *Normanicum*: ibi enim est dimidio adductior; cum inter *Peverel-Point*, & *Cap. de Hague* e regione sita, Leucarum *Anglicarum* quasi 16 distantia sit. Tunc se iterum effundit, ubi *Sequanam* recipit: at brevi in arctum agitur, inter *Beachy-Head* & *Cape St. Vallery*. Dein paulatim angustior, fastigiat se molliter, usque dum in Fretum contrahitur, inter *Nefs Anglorum*, & Gallorum *Blackness*, non amplius octo Leucis, id est 24 milliaribus patens. Terræ tunc

tunc aperiuntur longe lateque vastissime, & spatium Mari faciunt *Germanico*.

HÆ sunt Oceani Fretique *Britannici* diversæ latitudines; quibus apparet, eas, si non continuo, tamen adeo rara tamque exigua cum ampliacione minui, ut argumento nostro nihil inde queat derogari. Ita enim Oceanus contrahitur, ut qui initio, seu Faucibus ejus *Britannicis*, Leucas triginta, sive Milliaria præterpropter nonaginta latus sit, post Leucas 153 circiter, sive Milliaria 460, (quæ hujus Oceani longitudo est) ad 24 miliaria contrahatur; id est ad primæ latitudinis partem quasi quartam.

PROFUNDA hujus Oceani altero jam loco sunt expiscanda, & quidem optime beneficio ejusdem Tabulæ. In ea dividitur Oceanus *Britannicus* una cum Fretto, in Columellas numero decem, oblongas. Harum singulæ latera sunt ex circulis Meridianis accepta; quæ cum in plano ducta sint, videntur esse recta. Columellæ terminantur adversis *Galliæ Britannique* litoribus: hoc est, Lineis huc illuc curvatis in litorum morem.

INCIPIAMUS a prima in occidente, quæ & longissima Columella est: & (præmissio, quod *Hiberniam* & *Galliam* inter, Oceanus orgyias altus sit in locis compluribus octoginta; uti paulo ulterius in aperto Mari, 100, 120, 140) notandæ sunt in prima Columella *profunditates* omnium altissimæ; quæ decies exploratæ se habent, ut 58, 66, 63, 65, 58, 65, 68, 60, 60, 60. quæ *profunditatum* Summæ faciunt 623 orgyias. Eæ per decem, i. e. *profunditatum* numerum, divisæ, mediam earum *profunditatem* ostendunt esse 62.

IN Columella altera, decem altissimarum media *profunditas*, simili modo investigata, est orgyiæ 51. In tertia 51. In quarta 40. In quinta 43. In sexta 40. In septima 36. In octava 37. In nona 33. Post nonam Columellam, cum Oceanus in lævam flectitur, &

obliquus in Fretum desinit, accipiam illud ut Terris interjacet, in *Britannia* locis appellatis *South-Foreland* & *Hastings*, in *Gallia* *St. Valery* & *Estaples* inclusum. Hic *profunditatum* decem media est 30. In Freto angustissimo 16: quæ ad profunditatem mediam in prima Columella, est, ut 16 ad 62; id est, ut 1 ad 4 fere; & ad altissimam profunditatem *Galliam* inter *Hiberniamque*, ut 16 ad 80, i. e. ut 1 ad 5: ad altissimam in aperto Mari, ut 16 ad 140; i. e. ut 1 ad 9 fere

QUA proportione minuitur altitudo Maris, ea crescit Terræ Mari subjectæ acclivitas; & est illi in *ratione inversa*: quæ utique propositio, si non ex omni parte vera, (propter orbis figuram minime rotundam) tamen adeo veræ proxima est, ut argumentationi nostræ sufficiat. Est ergo Terra, in Freto nostro angustissimo undis subjecta, quam in Oceani *Britannici* faucibus, orgyias 46, id est pedes 276 altior; & quam Terra, *Galliam Hiberniamque* inter, Oceano subjecta, orgyias 64, sive pedes 384 altior; & quam Terra, aperto Mari subjecta, 124 orgyias, sive pedes 744 altior. Vide quanra sit Terræ ab alto Mari ad Fretum acclivitas; eaque ut ex calculo prædicto patet, fere continua. Hæc est Oceani *Britannici*, tam in illius Latitudine, quam Profunditate contractio.

AGE, nunc tendamus ultra, velis expansis, in Oceanum *Germanicum*: Hic Mare subito patentius, sic, ut etiam profundius: quod inter Promontoria *North-foreland*, *Orfordness*, Oppida *Caletum* & *Ostendam* interfluit, decem maximas habet mensuras, quarum media 24 Orgyias cum $\frac{1}{2}$ continet: quod inter *Orfordness*, & *Tarmouth*, *Texellam* & *Ostendam* est, maximas decem mensuras habet, quarum media 25 Orgyias cum $\frac{1}{2}$. Quicquid ultra est, Terris, hinc ad occidentem, illinc ad orientem se retrahentibus, vastissimus est Oceanus, in quo mensuræ sunt ab orgyis 45 ad 50 numero quamplurimæ.

HÆC a Fretō *Britannico* tam in oriente, quam occidente Terræ declivitas (quæ a Maris altitudine utrobique aucta patefit) omnino probat, *in ipso Fretō jugum esse Terræ excelsum, acutum*; quod cum hodie non multum infra Maris superficiem esse reperiatur, olim se emergere, hoc est *Cherronesum olim hic fuisse, monstrat.*

ALIA sunt duo, quæ cum in hac re momenti sint immensi, tenore tum minus certo, & natura minus sunt constanti; quandoquidem a Maris motu & ventis accepta. In refluxu Maris Aquæ nunc quiescentes incubant arenæ; nunc eam molliter præterlabuntur. in æstu mitiori, Litus & ima Rupium blandissime lambunt, tenerrime osculantur. Fervente vero æstu, res omnino alia est: Aquarum Fremitus auditur, Fluctus cernuntur, & se non parum attollunt. Nihilominus sine multa strage, terrisve aliquot annorum millibus exesis, hæc omnia posse fieri, cum *Vossio*, cogitandum est.

SIN æstuanti Mari, quod altero loco dicendum est, Ventus superveniat (*Flat autem Ventus sic, ut vult, & quis ei tempus statuerit, aut modum imposuerit?*) papæ! quoti, quantique Fluctus advolvuntur! *Alpes* existimare licet Crystallinos, nisi quod cito diffluent. Montem enim Mons invadit, detrudit, discutit; tantisper ejus spoliis adauctus, dum in cælum altissimus exurgit Aquæ Mons. Tanta vis Aquarum ex Oceano occidentali in *Britannicum* immittetur, & tanto impetu, quantus in universo Terrarum orbe rarus invenitur; imo quantus ab ipso rerum initio rarissime. Oceani *Britannici* tum brevia, tum angustæ, continuo pæne (quod ostensum est) crescentes, faciunt, ut Aquæ sic impulsæ mirum in modum eleventur, & in Isthmum (quem argumenti gratia fuisse damus) arietent, ita ut ab iis Isthmum exundari, deteri, ablui; sicque Insulam fieri *Britanniam* non videatur *ἀδυνάτων ἐν*; verum e contrario factu probabile. Quantæ Ventorum, at præcipue

Zephyri Cauriq; virtutes sint, in cogendo impellendoq; hoc Oceano *Britannico*, paucis expendam, a Doctissimo viro *Rad. Bohun*, (*Novi olim Collegii Socio*, qui de *Ventis* omnium eruditissime scripsit) hac in re adjutus.

ETIAMSI Zephyrus a Poetis *vitam rebus ferre* dicatur.

—————*ejusque tepentibus auris*

Laxent Arva Sinus; ———

interdum ita fit, ut

—————*Euriqu; Zephyriq; tonet domus; & ut*

— *Zephyro multa turbentur arena.*

Adeo sævus, horribilis, iracundus sæpe Zephyrus, Vires in Oceano, qui *Europam & Americam* vastus interjacet, acquirens, & in amplissimo hocce campo recensens, vix concipi potest, quanto *Britannia Galliaque* oras impetu invadat. Exploratissimum enim est, in hæc oras cum communiter anni plus dimidio flare, (quod jam olim a *Julio Casare* notatum) & flatu eas sævissime verberare: maxime autumno, a quo sumunt originem Tempestates Idiomate nostro dictæ [*Michaelmas-Storms*] eumq; adeo interdum sævire, ut si cum æstu fervente jungi Ventus hic acciderit, tam Oceanus *Britannicus*, quam Fretum *Sabrinianum* immane quantum augeantur. *Sabrina* vastissime turget. *Uzella* longe lateque *Somersetensem* Agrum exundat: Mirum ab hisce Cataclysmis quantum mea patria perpessa est. Continuatur æstus ad usque *Tewkesbury*, id est milliaria magis ducenta. Apud *Chepstow* Aqua pedes interdum octoginta assurgit. Idem fere dicendum de Oceano *Britannico*, Venti ejusdem viribus elato: nisi quod hic, *Chersoneso* jam effracta, liberius Aquæ moveantur, non adeo sistantur, non tantum eleventur; quæ utique Aquarum libertas ante *Chersonesum* abruptam, nequaquam adeo magna esse potuit.

HAC igitur de causa [*Zephyro* nempe, *Cauro*, sive alio Ventorum aliquo, Maris æstui superveniente] Oceani *Britannici* Undam in Isthmum validissime impingi, & ab illis primum ejus superficiem, quæ ex Silice & Calce (prout hodie Terræ e regione oppositæ) constabant, ablui; deinde Isthmi quod reliquum erat, spatio bis mille annorum & eo amplius, Aquæ fluxu refluxuq; ad 16 orgyias, quæ hodierna Freti hujus (quod diximus) altitudo est, atteri credibile, verisimile est,

TANTUM abest, ut *Vossio*, Fretorum perpetuitatem a naturæ in operibus suis *constantia* tenoreque eodem arguenti, fidem habeamus, ut e contrario Fretum hocce nostrum illius *inconstantia* deberi, lubens agnoscerem. Vir ille clarissimus, naturæ usitarum agendi modum unice respiciens, *extraordinarium prætermisit*; qui tamen, in raris hujusmodi effectis, potissime videtur respiciendus. In Freto *Siculo* considerando, ejusque diducendi modo investigando, quis Ignis subterranei supra modum erumpentis, tamquam Causæ hac in re probabilis, non meminerit? nisi istam *Catanensium ἀτομίαν* consecutus, qui (tradente *Alphonso* † *Borello*) post Eruptionem *Ætnæ* diu intermissam, Ignem ejus immodicum ne semel quidem unquam fuisse, satis insulse putavere. Ut Vento nihil inconstantius, sic ad Fretum hoc aperiendum (posito causarum apparatu cætero) nihil conducibilius: & cum eo res deducta est, *fortius elementum esse quod oppugnat, quam quod resistit*, (aliter quam *Vossius* statuit) omnino probabile mihi videtur. *Salmasium* ille, Virum & candidum & doctum convellit, quod de Navibus absque Costis & Interamentis, ita scripsit, ac si in *Burgundia* mansisset, nec quid rei Navis aut Mare foret, intellexisset. Nequeo satis *Isaacum* mirari, quod de *Mari* & *Ventis* scriptor luculentus, horum vires in Mari

† In Libro de Incendiis *Ætnæ* p. 117.

turbando agitandoque, in terris obruendis abrumpendisque; profus omitteret; atque adeo quod *Batavus* omitteret: ea scil. Regione oriundus, quæ Mari & Vento tam obnoxia.

NON alienum erit hic Inundationum aliquot exempla, uti revera fuere, in medium proferre; quibus abunde patet, Terræ faciem frequenter obrui, & ab iis non parum mutari. Hic autem nihil necesse est, ut *Helicen* & *Burin*, *Achaia* Urbes adeamus: de quibus tamquam magnarum Inundationum argumentis, (1) *Ovidius*, & diu ante illum (2) *Aristoteles*. Gravissimas fuisse Oceani nostri, tam *Germanici* quam *Britannici*, satis ostendunt Historici Geographique.

IN *Zeelandia* (3) Insulæ undecem, & in iis Oppida & Pagi (quorum hodie summitates aliquæ, refluxu Maris in conspectum veniunt) numero ter centum (4) obruebantur.

ANNO 1014. [*Mare Litus egreditur III. Cal. Octob. & in Anglia Villas quamplurimas innumerabilemque populi multitudinem summersit.*] (5) *Simeonis Dunelmensis* Historia de Gestis Regum *Anglorum*. De hac, ut opinor, Inundatione videatur etiam *Chronicon Joh. Brompton* (6).

ANNO 1099. [*Tertio Non. Novemb. mare Litus egreditur, & villas & homines quamplures, Boves & Oves innumeras demersit*] *Sim. Dunelmensis* (7) Historia.

A D. 1176 [*Mare extra fines in Anglia erumpens multos in Hollandia homines & pecora absorbnit, & quasi*

(1) Invenies sub Aquis, & adhuc ostendere nautæ
Inclinata solent cum mœnibus oppida versis.

1 *Metam. Lib. 15.*

(2) Τὰ δὲ ἀνάλογον συμπίπτει τέτοις καὶ ἐν θαλάσσῃ κέσμασι γὰρ γίνεσθαι θαλάσσης καὶ ἀναχωρήματα πολλάκις, καὶ κυμάτων ἐπιδημαί, ποτὲ μὲν ἀνισανακοπιῶ ἔχουσαι ποτὲ δὲ πρὸς σιν μόνω, ὡς περ ἰσορεῖται περὶ Ἐλίω τε καὶ Ἐγγυ. *Arist. de Mundo.* (3) *Heylin's Geogr. L. 2. In Belgio.* (4) *Laet. Descriptione Belgii, pag. 124.* (5) *Apud Historiæ Anglicanæ Scriptores X. pag. 171.* (6) *Apud eisdem, pag. 892.* (7) *Pag. 224.*

post biduum furore sedato in semet ipsum rediit.] Chronicon Johannis Brompton. (8)

INSOLITAM maris inflationem & commotionem Anno D. 1250. factam, tradit *Matthæus* (9) *Parisiensis*. [Unde Mare perturbatum fines solitos pertransiens, tam horribilem mugitum cum fremitu edidit, ut per remota Terræ spatia, non sine stupore audientium, reboaret. Visum est etiam sub opaca nocte ipsum Fretum quasi accensum ardere, & Fluctus Fluctibus conglomeratos dimicare. Apud Winchelese plusquam 300 domus cum quibusdam Ecclesiis per Maris violentum ascensum sunt submersæ.]

ANNO 1251. inquit idem (10) *Matthæus* [In Frigia (quæ Friselandia appellatur) Aqua Diluvium fecit particulare, occupans Terræ illius spatium itineris circiter septem dierum. Post 40 dies ille damnosus Fluctus in locum suum remeavit.]

ANNO 1286. [Ingruente fortissimo Vento, flante de partibus Orientis, qui & *Eurus* dicitur, & fluxu Maris super provinciam Hollandiæ terribiliter invalescente, prævaluerunt Aqua Maris, adeo ut Fossata, quæ Terram ipsam & Mare determinant, inopinatus quam credi poterat, transgredierentur; posuitque Terram fructiferam in salsuginem tam repentinus Maris impetus; qui per indigenas nullatenus poterat obviari: & maxima pars S. Botolfi submersa, hominumque & pecudum inestimabilis periit multitudo.] Ita Chronicon Tho. (11) *Wikes*.

DE Hollandiæ Inundatione sic *Hadrianus Junius* (12) in *Bataviæ Historia* [Quadringentis abhinc annis inaudita illa Inundatione quæ universam Hollandiæ faciem longe lateque operuit, obstructo fluminis (Rheni) cursu, steriles arenarum colles Litus occuparunt, Mare, Terras, ipsamque Litoris oram attrivit.]

(8) pag. 1117. (9) Pag. 535. Ed. *Watfiana*. (10) Pag. 549.
(11) Pag. 114. (12) Pag. 196.

ANNO 1404. quo beatissimus noster *Wiccanus* obiit, [Tanta repente ruptis limitibus irrupit *Aquarum influentia in Cantio*, quanta nunquam fuerat illic ante visa, quia submersa sunt animalia numero & pretio excessivo: nec solummodo d'flevit *Anglia damna talia*, sed ut fertur, *Scelandia, Flandria & Hollandia*, per *Undarum excrementa*, innumerabilia sensit di'pendia eo anno.] Hypodigmate *Neustrie* per *Tho.* (13) *Walsingham*.

[REGNANTE *Edwardo I.* cum *Oceanus ventorum violentia exasperatus*, hunc (*Cantii*) tractum operuisset, lat'eq; *hominum, pecorum adificiorumque stragem dedisset*, & *Bromhill viculo frequente pessundato*, etiam *Rother*, qui hic prius se in *Oceanum exoneravit*, alveo emovit, ostiumque obstruxit, novo in *Mare aditu compendio per Rhiam aperto*.] *Camdenus* in *Britanniæ Cantio*.

QUID quod *Tungros*, oppidulum *Leodiense*, a Mari pene centum milliaria jam remotum, Mare quondam adluere opinati sunt *Viri doctissimi*, argumento non uno persuasi (14).

NEQUE nostra ætas caruit hujusmodi *Exundationibus*: *Narrant Novellæ Feb. 27. 1713. in Eff'xia*, plura *Terræ jugerum millia*, per milliaria aliquot, inter *Barking & Purfleet*, everfis obstaculis, *Maris influxu obrui*.

HÆC de *Oceani Germanici exundationibus*: *Britannici nostri*, & *Sabrinæ*, neque pauciores, neque minores sunt. Enimvero vidimus ætate nostra *Isthmum*, uno eodemque *Pedredi fluxu & refluxu* (*Terræ superficie prius ab Agricolis semota*) dilui, fluviumque veteri cursu relicto novum acquirere: hoc, inquam, unico fluvii illius æstu factum vidimus, nullo auxilium præbente vel *Undas adigente Vento*.

(13) Pag. 564. Ed. *Francofurt.* MDCIII. (14) *Verstegan's Antiquities*, pag. 102. *Ray's Physico-Theological Discourses*, 1693. pag. 169.

SABRINÆ fluminis impulsu fieri probabile est Exundationem illam, qua in Agro *Monumetensi*, Paroeciæ No. 26. A. D. 1607. mense *Januario* Aquâ obruerentur: Cujus eodem Anno publicata fuit (15) Historiola.

JOHANNE rerum *Anglicarum* potito [*Subita & improvisa Aquarum Inundatio pluribus in locis per Angliam facta est, unde plures homines submersi sunt, & domus eversa, maxime apud Excestre & Sanctum Ivonem*] Imagines Historiarum Autore (16) *Radulfo de Diceto*, [Post diutinam malaciam, mare *Vergivium*, adeo per totam hyemem, regnante tunc *Henrico* secundo, tempestatibus agitabatur, ut toto illo temporis spatio, Navicula nulla ad *Hiberniam* adpulsâ, de reliquo terrarum orbe nihil apud eam inauditum. Terror hinc universus, tamquam malo impendente quodam gravi, de cælis misso. Arenarum aggeres, in *Australi Cambria*, quasi Cataclysmo, abluebantur, Litora subvertebantur] *Giraldi Cambrensis* (17) *Hibernia* expugnata.

AT ô quam terribilis illa tempestas, qua, *Maris Undam* in Oceanum *Britannicum* impellente *Africo*, ita ille turgebat, ut *Pharos* illa celeberrima, *Eddystone* appellata, quæ fuit e regione *Plimuthæ*, tamquam in contemptum *Æoli Neptunique* fabricata, quasi ludibrio habita simul cum ædificatore dirueretur. Cujus utique tempestatis in hoc nostro Oceano si non eadem vis & potestas esse videatur, atque illarum in prædictis Oceani *Germanici* Exundationibus, propter majorem ab hisce stragem & damnum in *Hollandia Zeelandiaq;* factam; Litoribus hoc nostris rupibus munitis, quæ & duriores & altiores quam apud *Batavos* sunt, deberi judico.

TEMPESTATES (ut argumentum hoc confirmam) quæ in Oceanis *Germanico & Britannico*, nostra

(15) *Lamentable News from Monmouthshire.* (16) Pag. 710.

(17) Cap. XXXV.

& patrum memoria sæviere, & de quibus omnino constat, adeo fuere turbulentæ, ut si earum aliquæ in Chersonesum, ad hosce dies usque manentem, recta fuissent collineatæ, nullus (ut opinor) esset dubitandi locus, quin a tanta vi auferretur Isthmus: & tot annorum sæculis, quot illico dicentur, revera hoc accidisse nequaquam improbabile videtur.

SIN ex *Americâ* turbo maris æstui superveniat, mare, cælum, omnia miscens, omnia confundens, ac si naturæ instaret dissolatio, (posse vero hæc concurrere nemo sanæ mentis ibit inficias) En causam huic negotio parem!

ALTERUM hujus Dissertationis membrum jam aggrediamur, & speciatim inquiramus, utrum exesa fuerit revera hæc Chersonesus; annon. Si de ejus dividendæ modo, qui fieri posset, conveniat, magna inde lux emanabit, unde argumenta, quæ a Viris doctis passim afferuntur, ad divisionis hujus probabilitatem arguendam: egregie confirmabuntur: præmissis nempe (quod hætenus fuit desideratum) Vento, ejusque in elidendo hoc Isthmo virtute omnium causarum maxima, tantoque negotio (cum cæteris) pari Horum ego argumentorum nonnulla persequar; sed leviter tangam, utpote ab aliis fufius antehac tractata.

PRIMO. Terræ jugum illud notabile, quod Freti subjicitur, & de quo supra; quid aliud sibi vult, quam quod eo loci Terra olim multo altior esset; at Maris per aliquot annorum millia reciprocationibus, ad eum in quo nunc est statum abluta & detrita? Præcipue, si advertamus Regulam hanc constantem & perpetuæ veritatis esse, *Maris scilicet inimum, quo magis Oceano præterlabente tritum, (quantum patitur ejus durities) eo magis planum & æquale reddi.*

QUID deinde Rupes in Freti Litoribus oppositis, sive Montes prærupti, albi, ex eadem materia, Calce nimirum & filice compositi, ad sex utrobique milliaria,
sibi

sibi invicem, tamquam Tesseræ respondentes; quid, inquam, volunt, nisi olim interfringi se, & ablutione Terræ interpositæ distrumpi?

TERTIUM, apprime convenit cum isthac Chersonesi *Britannicæ* opinione, tractus illius, qui hodie *Rümney Marsh* appellatur, ratio & ingenium. Durante enim Isthmo, cum Oceani fluxus eo tamquam obicæ sisteretur, æstuarium eum necesse erat, atque adeo Terram illam *Rümneiensem*, utpote planam & humilem in propinquo exundare. Hoc ostendunt Oceani *Britannici* Fluxus, hodieque hac planitie altiores, aggere fortissimo & magnis sumtibus aspulsi: Dentes item ostendunt, atque Ossa, sive Hippopotami sive alius cujusdam marini animalis (18), anno 1668, *Charthami* altitudine pedum 17, dum puteus aperiretur, eruta: at luce clarius ostendit Anchora, non ita pridem ex alto loca hæc circiter effossa. Perrupto autem Isthmo obicæque jam remoto, Oceani unda subsidit, a Terra illa recessit, in alveum se contraxit; unde quæ olim *Æstuarium*, hodie *Planities*, longa viginti milliaria, lata octo, eaque fertilissima bobus saginandis aptissima reperitur.

NOVISSIME, fac Chersonesum olim fuisse, Lupos, aliaque animalia, generi humano inimica, posse huc migrare, conceptu facillimum est: at si illa non fuit, navigiis ea, tamquam ad tuendas & conservandas eorum species, advehi, stulte cogitabimus?

NEQUE me moratur, quod nulla sive *Latinorum*, sive *Græcorum*, sive alius cujusvis populi Historia Chersonesi hujus abruptæ mentionem fecisse perhibeatur, (quamvis hoc nequaquam ex omni parte verum:) Dic sodes, Historiæ quam brevis sit ætas, si ad ætatem mundi comparetur. A rerum initio ad primam, quæ

(18) Vide Clariss. *Somneri* Diatribam *Chartham-News* appellatam: Actorum Philosoph. No. 272. Et Clariss. *Wallisi* de hac Chersoneso Dissertationem. Act. Phil. No. 275.

nunc exstat (i. e. *Herodoti*) Historiam, 3500 circiter anni sunt; & a *Noæ Diluvio*, 1800. At tam immenso temporis spatio (quod supra inuimus) quæ *Causarum* accidere possint *συσυγίαι*; quæque ex iis in orbe nostro fieri mutationes, nemo tam cito statuere debebit.

DIXI hoc nequaquam ex omni parte verum: quid enim planius illo *Virgilii*,

— *Penitus toto divisos orbe Britannos.*

[*Nonne putatis*, (inquit eruditissimus & Antiquitatum Britannicarum scientissimus (19) *Joh. Twinnus*) *vocabulum* [divisos] *kabere eam vim ut significat abscissionem alicujus ab aliquo?* Et *Auctorem mire gnarum significationis fuisse, & rerum antiquarum maxime peritum, & bene memorem sui?* Ad hac verba *Servius* [*Quia olim juncta fuit Orbi Britannia.*] Nihil clarius esse potest ad demonstrandum *Isthmi* hujus *divisionem* veteribus fuisse notam. Ut omnino frustra esse *Vossius*, & nimio plus *ὑποθέσει δουλεύειν* existimetur, cum in *Fabellis Ægyptiacis* (quo nempe suæ opinioni habeatur honos) eam poni voluerit

CONCLUDIMUS ergo e prædictis simul acceptis. *Britanniam non jam inde ab initio fuisse Insulam, sed ex Pene-Insula factam: idque ut videtur, a Vento e seioribus aliquo, cum Maris astu concurrente & Isthmum perrumpente.*

(19) De rebus *Albionis*, pag. 22.